

УДК 784.071.2.011.4"20"

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/96-3-11>**Олена СКВОРЦОВА,***orcid.org/0000-0003-0654-2401*

заслужена артистка України,

старший викладач кафедри сольного співу та оперної підготовки
Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського
(Харків, Україна) elenaskvortzova22@gmail.com**Марина ЧИЖЕНКО,***orcid.org/0000-0003-1835-7764*

заслужена артистка України,

доцент кафедри сольного співу та оперної підготовки
Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського
(Харків, Україна) marinavladiopera@gmail.com

АКАДЕМІЧНИЙ ВОКАЛ У ПРОСТОРИ СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ: ПРОБЛЕМНІ ВИМІРИ ХУДОЖНЬОЇ ПРАКТИКИ

Метою статті є окреслення проблемних царин буття академічного вокалу у просторі сучасної культури. Акцентовано, що буття академічного вокалу в культурі постсучасної епохи проблематизується такими чинниками, як плюралізм світоглядних настанов, масштабне й інтенсивне переформатування культурного ландшафту, ревізія засад художньої рефлексії та перцепції, дифузія царин музичного мистецтва тощо. Доведено, що в контексті історично інформованого виконавства академічний вокал позначений проблематизацією формування адекватного співвідношення індивідуальних творчих пріоритетів та естетичних, технічних і виразових маркерів певної історико-культурної епохи, а також потребою урахування досвіду академічного, автентичного та синтезуючого модусів репрезентації музичної спадщини. Обґрунтовано, що настанови історично інформованого виконавства потребують розширення творчих горизонтів вокаліста дослідницькою компонентою та відповідальною місією творця прецеденту виконавської інтерпретації твору, а також урахування специфіки перцептуальних орієнтирів аудиторії. Показано, що дифузія академічного та естрадного вокалу проблематизує апробацію новаційних, «поза-академічних» вокальних технік і прийомів. Наголошено, що потужні процеси розширення сонорних параметрів музичного мистецтва проблематизують у контексті академічного вокалу параметри тембрового мислення виконавця та активізацію інтелектуальної компоненти його діяльності, які пов'язані з: урахуванням специфіки інструментарію минулих епох та усталених зокрема у художній практиці бароко алгоритмів співвідношення вокального та інструментального начал; синтезом тембрових маркерів академічної, естрадної, фольклорної традицій та електронних, диджиталізованих звукових конструктів; творчим осмисленням тембру, зокрема в його семантичних вимірах, як одного із фундаментальних конструктів сучасного музичного мислення та мовлення. Відзначено, що проблемна дихотомічність статусу сучасного академічного вокалу зумовлена його буттям як у вторинній значущості в поза-академічному просторі, так і в місії феномена національної культури, маркера ідентичності творчої особистості в контексті музичних мистецьких проєктів.

Ключові слова: академічний вокал, вокальне мистецтво, вокальне виконавство, академічна традиція, художня рефлексія, творча особистість.

Olena SKVORTSOVA,
orcid.org/0000-0003-0654-2401
Honored Artist of Ukraine,
Senior Lecture at the Department of Solo Singing and Opera Training
Kharkiv National I. P. Kotlyarevsky University of Arts
(Kharkiv, Ukraine) elenaskvortzova22@gmail.com

Maryna CHYZHENKO,
orcid.org/0000-0003-1835-7764
Honored Artist of Ukraine,
Associative Professor at the Department of Solo Singing and Opera Training
Kharkiv National I. P. Kotlyarevsky University of Arts
(Kharkiv, Ukraine) marinavladiopera@gmail.com

ACADEMIC VOCAL IN THE SPACE OF CONTEMPORARY CULTURE: PROBLEMATIC DIMENSIONS OF ARTISTIC PRACTICE

The purpose of the article is to outline the problematic areas of academic vocal in contemporary culture. It is emphasized that the existence of academic vocal in the culture of the postmodern era is problematized by such factors as the pluralism of worldviews, the large-scale and intensive reformatting of the cultural landscape, the revision of the foundations of artistic reflection and perception, the diffusion of areas of musical art, etc. It has been proven that, in the context of historically informed performance, academic vocal is marked by the problematization of forming an adequate balance between individual creative priorities and the aesthetic, technical, and expressive markers of a particular historical and culture era, as well as the need to take in to account the experience of academic, authentic, and synthesizing modes of representation of musical heritage. It is argued that historically informed performance requires broadening the creative horizons of vocalists through research and the responsible mission of creating precedents for the performance interpretation of a work, as well as taking in to account the specific perceptual orientations of the audience. It is shown that the diffusion of academic and pop vocal problematizes the testing of innovative, «non-academic» vocal techniques and methods. It is emphasized that the powerful processes of expanding the sonic parameters of musical art raise issues in the context of academic vocal regarding the parameters of the performer's timbral thinking and the activation of the intellectual component of their activity, related to: taking in to account the specifics of the instruments of past eras and the algorithms of the relationships between vocal and instrumental principles established in particular in Baroque artistic practice; the synthesis of timbral markers of academic, pop, and folk traditions and electronic, digitized sound constructs; the creative understanding of timbre, particularly in its semantic dimensions, as one of the fundamental constructs on contemporary musical thinking and speech.

It has been noted that the problematic dichotomy of the status of contemporary academic vocal music is due to its secondary significance in the non-academic space, as well as its mission as a phenomenon of national culture and a marker of the creative identity in the context of musical art projects.

Key words: *academic vocal, vocal art, vocal performance, academic tradition, artistic reflection, creative personality.*

Постановка проблеми. Академічний вокал від своїх джерел, що сягають музичної культури Ренесансу, і до постмодерної епохи перманентно був позначений елітарним статусом концентрованого втілення професійної академічної європейської вокальної традиції. Проте неоднозначні процеси переформатування культурного ландшафту, всеохопний перегляд настанов музичного мислення та панорами засобів виразності, оновлення сонорних вимірів академічної традиції та піднесення значущості постаті виконавця та процесу творення виконавського тексту стали чинниками проблема-тизації феноменологічних й онтологічних параметрів буття академічного вокалу.

Вагомими імпульсами сучасної ревізії його статусу є і зміна перцептуальних настанов. Лабільність співвідношення між академічної традицією

та масовою культурою, активна апробація потенціалу фольклорного виконавства, інтенсивний процес дифузії царин музичного мистецтва та нівелювання їх мовних і виразових «кордонів», деструктують раніше усталені засади художнього сприйняття та зумовлюють тенденцію певного витіснення академічних настанов вокального мистецтва на периферію перцепції.

Комплекс цих чинників та необхідність збереження настанов, статусу і місії академічного вокалу, актуалізують музикологічне осягнення проблемних вимірів його сучасного буття, що потенційно забезпечить формування шляхів його подальшого розвитку та спрямувань фахової підготовки вокалістів.

Аналіз досліджень. Сучасний музикологічний дискурс демонструє перманентну увагу до

широкого кола питань академічного вокалу, актуалізовану індивідуалізацією сучасної художньої рефлексії та емансипацією виконавського начала, та водночас формування новаційних дослідницьких царин унаслідок різноспрямованості векторів художньої практики, суголосної світоглядному плюралізму межі ХХ–ХХІ ст.

Специфіку академічного вокалу, зокрема в його трансформаціях у сучасній культурі в стильовій та жанровій багатовимірності, досліджують В. Антонюк, А. Кукайло (Кукайло, 2025), Т. Каблова та В. Тетеря, Сє Пен. Питання специфіки історично інформованого виконавства порушують С. Шип, Л. Артюхова (Артюхова, 2023), М. Григор'єва (Григор'єва, 2024), М. Григор'єва та О. Лігус, Ж. Закрасняна (2024), Н. Ключинська (Ключинська, 2022). Специфіку класичного кросоверу висвітлюють В. Яромчук (Яромчук, 2016), С. Муравіцька, яка визначає його як мистецький феномен, позначений пошуком нової виконавської естетики та нових засобів виразності на основі синтезу академічного вокалу та естради (Муравіцька, 2022), І. Куріляк, А. Чубинська та В. Білан, які окреслюють особливості дифузії сучасних вокальних технік та академічного вокалу в стильових вимірах кросоверу в контексті глобалізаційних процесів (Куриляк, Чубинська, Білан, 2024), ідентифікаційний потенціал мистецтва академічного вокалу розкриває В. Гіголаєва-Юрченко (Гіголаєва-Юрченко, 2025). Проте сучасний музикологічний дискурс із питань академічного вокалу потребує узагальнення уявлень щодо проблемних вимірів його буття, що зумовлює **актуальність** статті.

Мета статті – окреслення проблемних царин буття академічного вокалу у просторі сучасної культури.

Виклад основного матеріалу. Сучасні процеси жанрової, стильової, видової тощо дифузії багаторазово проблематизують питання щодо збереження іманентної феноменологічної специфіки та історико-культурної зумовленості трансформацій феноменів художньої рефлексії, які концентрують культурний, художній досвід опанування світу та постають як концентровані художні проєкції образу Людини. Позачасово актуальне мистецтво академічного вокалу, зберігаючи такий статус, постає у світлі проблематизуючих тенденцій умасштаблення та урізнобарвлення панорами технік та засобів виразності. Їх вплив скеровує академічний вокал на вихід за межі класичної традиції, інтеграцію елементів «авангарду, експерименту, електронної музики, театрального й медіаперформансу <тяжіння> до розширених технік, альтернативної вокалізації, міжжанрових форм та

інтеркультурного синтезу» (Кукайло, 2025: 471), а також залучення маркерів фольклорної традиції, що в комплексі зумовлює формування новаційних модусів виконавської практики.

Як одну з проблемних царин сучасного академічного вокалу видається можливим визначити апробацію естетичних та технічно-виразових засад історично інформованого виконавства. Постаючи у світлі тяжіння культури межі ХХ–ХХІ ст. до інтегрального позиціонування художньої рефлексії як єдиного діалогізуючого тексту культури, історично інформоване виконавство має основою прагнення «достовірного відтворення звучання музики давніх епох (від Середньовіччя до Класицизму), <яке враховує специфіку> її тогочасного функціонування, акустичні особливості приміщень, в яких звучали твори певних жанрів, естетичні засади творчості, технічні принципи виконавства, своєрідність інструментарію» (Григор'єва, 2024: 304). Проте, при безумовній евристичності та художній переконливості таких трансмісій, перенесенні у «часі та просторі» сучасного вокаліста та формуванні щільного хронотопу єдності художнього досвіду епох, вокальна «проєкція» історично інформованого виконавства містить низку проблематизуючих аспектів.

Насамперед виокремимо нагальну потребу визначення специфіки комплексу виконавських засад, що має вибудовуватися в дихотомічній єдності резонансу із індивідуальними пріоритетами та з історично та культурно детермінованими настановами. Індивідуалізацію формування співвідношення особистого начала та закріплених у художній практиці минулого виконавських параметрів у кожному акті художньо-практичної самореалізації вокаліста ускладнюють і тенденція інтерпретаційного плюралізму, і різноспрямованість алгоритмів репрезентації музичного спадку – академічного, автентичного, який демонструє спрямованість «на відновлення на практиці старовинних барокових звукоідеалів» (Артюхова, 2023: 4), та синтетичного, який інтегрує досвід вокального виконавського мистецтва (Артюхова, 2023: 4).

Потенційний плюралізм виконавських концепцій у контексті барокових інтенцій історично інформованого виконавства передбачає опору на комплекс виконавських засобів, інтеріоризованих на інтелектуальному рівні та реалізованих у процесі втілення твору. Їх засадничою основою є естетичні маркери бароко – «драматизм, вишукана орнаментика та акцент на емоційній експресії» (Закрасняна, 2024: 186), іманентні для музичного мислення епохи імпровізаційність і трактування засобів музичної виразності як

риторичних інструментів (Ключинська, 2022: 4). Сприйняття таких настанов стає для виконавця певним творчим імперативом, що потребує і узгодження з можливими іншими стильовими вимірами виконавської практики, різнобарв'я яких зумовлюється сучасною багатовимірністю творчої самореалізації вокаліста.

Однією з проблем, що постають перед виконавцем у процесі репрезентації музичного твору барокової епохи у вимірах історично інформованого виконавства, є потреба творчої переорієнтації у дослідницьку царину. В іпостасі науковця вокаліст скеровується на «декодування» позбавленого ремарок композиторського тексту – його темпового та терасоподібного динамічного «ландшафту», семантики *messa di voce*, особливостей фразування, змістового потенціалу афектів, риторичних фігур, а також на визначення рівня кореляції орнаментики, артикуляції та імпровізаційного начала, відповідного до тематично-образних, мовних, виразових параметрів твору.

Особливу проблемністю позначено у вимірах історично інформованого виконавства урахування специфіки слухацької рефлексії – адже уведення у виконавську практику музичного спадку «перерваної традиції» (Ключинська, 2022: 1) пов'язано з формуванням перцептуальної «аури» творів, трансльованих у звуковий простір сучасності. І на цьому складному шляху виконавець постає у місії першопроходця – творця прецеденту виконавської інтерпретації, що у статусі «вторинного першовиконання» потенційно слугуватиме торуванню шляхів подальшого буття твору у художній практиці. Із такого погляду сучасний академічний вокал маркується специфічними рисами творчого образу виконавця – певною сміливістю творення «образу твору», відповідальністю за адекватність репрезентації його концептуальних і виразових параметрів, ступінь акумуляції у ньому показників художнього мислення епохи та їх співвідношення зі специфікою художньої рефлексії сучасності.

Її дифузійна сутність і мовний, мовленнєвий, виразовий плюралізм стають чинниками доволі проблемного «вторгнення» маркерів естрадного мистецтва в параметри академічного вокалу, усталені на рівні як виконавської практики, так і перцепції. Увиражений у явищі кросоверу, яке демонструє прагнення розширення виразового потенціалу академічної традиції на основі принципу інтертекстуальності (Яромчук, 2016), такий синтез академічного та естрадного векторів художньої рефлексії зумовлює уведення в тезаурус академічного вокалу таких новаційних, «поза-академічних» вокальних технік і прийомів, як белтинг,

гроулінг, скет, вібрато, фрай, субтон, обертоновий спів (Куриляк, Чубінська, Білан, 2024: 203–204) та закарбовує сучасне тяжіння до естетичної та технічної універсалізації вокаліста.

Значною проблематизацією позначено перманентно актуальне для академічного вокалу питання формування ансамблевої єдності. У контексті барокових інтенцій історично інформованого виконавства це потребує від вокаліста урахування органологічної, тембрової, динамічної специфіки барокового інструментарію, зокрема терасоподібної, мануально детермінованої динаміки клавесина та органа. Творчої апробації потребує також атрибутивна для барокового музичного мистецтва практика формування співвідношення вокального та інструментального начал, за якої митці поєднують «звуки співацького голосу та інструменту в особливий спосіб: експонують, суміщають і протиставляють їх діапазонні, артикуляційні, технічні виразові можливості та темброві характеристики» (Баланко, Баланко, 2023: 47).

Актуалізація тембрового виміру академічного вокалу у параметрах сучасного культурного простору пов'язана також із тенденцією формування новаційної сонорної картини світу – умасштаблення тембрових горизонтів сучасного музичного мистецтва. Синтез тембрових маркерів академічної, естрадної та фольклорної традицій стає тим викликом для сучасного академічного вокалу, що спонукає вокаліста до перманентного пошуку виконавського увиразнення та реалізації їх змістового та виразового потенціалу тембру як одного із фундаментальних конструктів сучасного музичного мислення та мовлення.

Проблематизація сучасного буття академічного вокалу пов'язана також зі зростанням значущості гранично новаційних соно-маркерів музичного мистецтва «у контексті експериментальних електроакустичних / електронних пошуків сучасних митців, детермінованих їх тяжінням до візуалізації» (Уманець, 2025: 152). Імпульсом до максимальної інтенсифікації тембрового «відчуття» вокаліста є не тільки зіставлення «живої» та диджиталізованої сонорної царини, а й емансипація в сучасній сонофері новаційних перкусійних, шумових вимірів звукової картини світу. Це проблематизує формування в образі сучасного вокаліста таких актуальних якостей, як виняткова виконавська толерантність і гнучкість, здатність до мобільної апробації нетрадиційних звукових конструктів та активізації інтелектуальної компоненти виконавства, сформованої з урахуванням специфіки потенційних семантичних «полів» нетрадиційного інструментарію, орієнтованої на урізнобарвлення виконавської

інтерпретації новаційними, темброво детермінованими семантемами.

В умовах специфіки естетичних конструктивів постучасності та соціокультурних реалій межі ХХ – ХХІ ст. однією з найбільш проблемних царин, пов'язаних із академічним вокалом, з нашого погляду, є парадоксальна дихотомічність його статусу. З одного боку, сучасна модуляція музичного мистецтва, зокрема й академічного вокалу, «в такі контексти, де її цілеспрямоване сприйняття не передбачається, де вона повинна виконувати роль «фонодизайну» навколишнього простору, поза зв'язком з першочергово закладеними в ній ідеалами» (Іваненко, Семенова, 2017: 499) зумовлює певну втрату їх художньої, естетичної самодостатності та формує специфічну перцептуальну ауру, позначену витісненням музичного начала на периферію уваги та вторинністю статусу. З іншого боку, інтенсифікація функціонування академічного вокалу в контексті музичних мистецьких проєктів, як «нової форми духовного буття нації, орієнтованої на піднесення духовного спадку та багатовимірну промоцію у світі нового образу України» (Уманець, 2024: 247), багаторазово підвищує статус академічного співу як феномена національної культури, увиразнення її атрибутивної специфіки та ментальних основ, утілення культурної пам'яті.

Водночас із плюралізмом онтологічних векторів сучасного академічного вокалу та умасштабленням комплексу необхідних у сучасній виконавській практиці компетентностей вокаліста це, з нашого погляду, складає підстави для визначення новаційної проблемної сфери – осягнення академічного вокалу як сфери особистісного самовизначення людини нової епохи. Адже самоосмислення та самореалізація власного творчого «Я» пов'язано на початку III тис. не тільки із конструюванням власних творчих обривів – формуванням характерного репертуарного кола, комплексу стильових, жанрових, технічних, виразових тощо конструктивів. Творчий світ вокаліста маркується і особливостями його ідентифікації, пов'язаної з осмисленням академічного співу як «простору формування ідентичності» (Гіголаєва-Юрченко, 2025: 68), із визнанням значущості антропологічного потенціалу вокального голосу – медіатора між культурами та «форми духовного самовираження» людини (Гіголаєва-Юрченко, 2025: 69–70), спрямованої на закарбування вищих духовних цінностей.

Висновки. Плюралістичність світоглядних настанов епохи постсучасності, масштабні та інтенсивні процеси переформатування культур-

ного ландшафту, ревізії засад художньої рефлексії та перцепції, дифузія царин музичного мистецтва є тими чинниками, що проблематизують збереження академічним вокалом елітарного статусу однієї з вершини академічної музичної традиції, спонукають до активної апробації новаційних просторів його буття, виконавських спрямувань і технік.

У межах історично інформованого виконавства проблематизуються: формування адекватного співвідношення індивідуальних творчих пріоритетів та естетичних параметрів і технічних, виразових маркерів певної історико-культурної епохи; урахування досвіду академічного, автентичного та синтезуючого модусів репрезентації музичного спадку; розширення творчих горизонтів вокаліста дослідницькою компонентою, скерованою на «декодування» текстів епохи бароко та індивідуальне проєктування виконавської концепції; осягнення значущості відповідальної місії творця прецеденту виконавської інтерпретації твору; урахування специфіки перцептуальних орієнтирів аудиторії. У контексті дифузії академічного та естрадного вокалу проблемні виміри формуються насамперед у зв'язку з апробацією новаційних, «поза-академічних» вокальних технік і прийомів.

Сучасні тенденції розширення сонорних параметрів музичного мистецтва проблематизують питання щодо розширення тембрового мислення вокаліста й активізації інтелектуальної компоненти виконавства, що пов'язані з: потребою урахування специфіки барокового інструментарію та алгоритмів співвідношення вокального та інструментального начал; синтезом тембрових маркерів академічної, естрадної та фольклорної традицій; інтенсивною апробацією електронних, диджиталізованих звукових конструктивів; творчим осягненням тембру, зокрема в його семантичних вимірах, як одного із фундаментальних конструктивів сучасного музичного мислення та мовлення.

Значущим чинником проблематизації буття академічного вокального мистецтва також є: дихотомічність його статусу в умовах «модуляції» в «не-академічний» контекст, зокрема фонові музики та водночас інтенсивного функціонування в музичних мистецьких проєктах у місії феномена національної культури; новаційне визнання в антропологічному контексті як сфери особистісного самовизначення людини нової епохи, маркера ідентичності творчої особистості, спрямованої на закарбування вищих духовних цінностей.

Перспективи подальших досліджень полягають у визначенні специфіки професійної підготовки сучасного вокаліста як універсальної творчої особистості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артюхова Л. Я. Еволюція вокального стилю бароко та його відродження в українській концертно-виконавській практиці XXI століття: наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту: 025. Київ: Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського, 2023. 114 с.
2. Баланко О., Баланко М. Специфіка інтерпретування творів епохи бароко для сопрано і солюючої труби. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 2023. Вип. 61. Т. 1. С. 46–53. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/61-1-8>
3. Гіголаєва-Юрченко В. Голос як інструмент ідентичності: антропологічний вимір академічного співу. *Південно-українські мистецькі студії*, 2025. Вип 4 (11). С. 67–71. DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2025-4.10>
4. Григор'єва М. Барокова опера в сучасній українській постановці: особливості інтерпретації з погляду історично інформованого виконавства (на прикладі вистави опери Генрі Перселла «Дідона й Еней»). *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал*. 2024. № 1. С. 303–309. DOI 10.32461/2226-3209.1.2024.302091
5. Закрасняна Ж. Бароко в українській вокальній традиції: стилістика та впливи. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 2024. Вип. 82. Т. 1. С. 185–190. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/82-1-27>
6. Іваненко М., Семенова О. Класична музика в сучасному побутуванні. *Молодий вчений*, 2017, № 11 (51). С. 499–501.
7. Ключинська Н. В. Історично сформоване виконавство та риторичні параметри сучасної інтерпретації української партесної музики (на прикладі творів М. Дилецького та І. Домарацького): дис. ... д-ра філософії: 025. Львів: Львівський Національний університет імені Івана Франка, 2022. 210 с.
8. Кукайло А. Еволюція вокальних технік у музиці XX – початку XXI ст.: від класичної традиції до експерименту. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал*. 2025. № 2. С. 470–476. DOI 10.32461/2226-3209.2.2025.339050
9. Куриляк І., Чубинська А., Білан В. Сучасні вокальні техніки та їх проникнення в академічний сольний спів. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 2024. Вип. 74. Т. 1. С. 200–204. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/74-1-27>
10. Муравіцька С. Синтез академічного та естрадного вокалу у методико-педагогічному контексті. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал*. 2022. № 1. С. 174–179. DOI 10.32461/2226-3209.1.2022.257682.
11. Уманець О. В. Культурно-мистецький проєкт як явище сучасної національної культури. *Fine Art and Culture Studies*, 2024. Вип. 1. С. 247–255. DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2024-1-3>
12. Уманець О. Соносфера постсучасної епохи: вектори умасштаблення. *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку*: матер. міжнар. наук. конф. (21–21 листопа. 2025 р.). У 2 ч. Ч. 2 / Харків, держ. акад. культури; [під ред. доц. Н. Рябухи та ін.]. Харків: ХДАК, 2025. С. 152–153.
13. Яромчук В. Перспективи побутування академічного вокалу на початку XXI століття. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство*, 2016. № 2 (вип. 53). С. 164–169.

REFERENCES

1. Artiukhova, L. (2023). Evoliutsiia vokalnoho styliu baroko ta yoho vidobrazhennia v ukrainiskii kontsertno-vykonavskii praktysi XXI stolittia [The evolution of the Baroque vocal style and its reflection in the Ukrainian concert performance practice of the 21st century]: *naukove obhruntuvannia tvorchoho mystetskoho proektu*: 025. Kyiv: National Music Academy of Ukraine named by P. I. Tchaikovsky. [in Ukrainian].
2. Balanko. O., Balanko, M. (2023). Spetsyfyka interpretuvannia tvoriv epokhy baroko dlia soprano ta soliuuichoï truby [The features of interpreting of the Baroque musical pieces for soprano and solo trumpet]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. Vyp. 61. Tom 1. Pp. 46–53. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/61-1-8> [in Ukrainian].
3. Gigolayeva-Yurchenko, V. (2025). Holos yak instrument identychnosti: antropolohichni vymiry akademichnoho spivu [Voice as a tool of identity: anthropological dimension of academic singing]. *Pivdenoukrainski mystetski studii*. Vyp. 4 (11). Pp. 67–71. DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2025-4.10> [in Ukrainian].
4. Hryhorieva, M. (2024). Barokova opera v suchasniï ukrainiskiiï postanovtsi: osoblyvosti interpretatsii z pohliadu istorychno informovanoho vykonavstva (na prykladi vystav opery Henri Persella «Didona i Enei») [Baroque opera in Ukrainian Modern Staging: features of interpretation from the standpoint of historically informed performance as exemplified by Henry Purcell's «Dido and Aeneas» opera performance]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv: nauk. zhurnal*, 1, 303–309. DOI 10.32461/2226-3209.1.2024.302091 [in Ukrainian].
5. Zakrasniana, Zh. (2024). Baroko v ukrainiskiiï vokalniiï tradytsii: stylistyka ta vplyvy [Baroque in the Ukrainian vocal tradition: stylistics and influences]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. Vyp. 82. Tom 1. Pp. 185–190. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/82-1-27> [in Ukrainian].
6. Ivanenko, M. V., Semenova, E. A. (2017). Klasychna muzyka v suchasnomu pobutuvanni [Classical music in contemporary walking]. *Molodyi vchenyi*, 11 (51). Pp. 499–501. [in Ukrainian].
7. Kliuchynska, N. (2022). Istorychno informovane vykonavstvo ta rytorychni parametry suchasnoi interpretatsii ukrainiskoiï partesnoiï muzyky (na prykladi tvoriv M. Dyletskoho ta I. Domaratskoho) [Historical informed performance and rhetorical parameters of contemporary interpretation of Ukrainian partest music (on the example of works by M. Dyletsky ta I. Domaratskyi)]. PhD thesis diss. Lviv: Ivan Franko National University of Lviv. 210 p. [in Ukrainian].
8. Kukaylo, A. (2025). Evolutsiia vokalnykh tekhnik u muzytsi XX – pochatku XXI st.: vid klasychnoiï tradytsii do eksperymentiv [Evolution of vocal techniques in music of the 20th and early 21st centuries: from classical tradition to

experiment]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv: nauk. zhurnal*, 2, 470–476. DOI 10.32461/2226-3209.2.2025.339050 [in Ukrainian].

9. Kuryliak, I., Chubinska, A., Bilan, V. (2024). Suchasni vocalni tekhniki ta yikh pronyknennia v academichnyi solnyi spiv [Modern vocal techniques and their penetration into academic solo singing]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. Vyp. 74. Tom 1. Pp. 200–204. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/74-1-27> [in Ukrainian].

10. Muravitska, S. (2022). Syntez akademichnoho ta estradnoho vokalu u metodyko-pedahohichnomu konteksti [Synthesis of academic and variety art vocals in the methodological and pedagogical context]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv: nauk. zhurnal*, 1, 174–179. DOI 10.32461/2226-3209.1.2022.257682. [in Ukrainian].

11. Umanets, O. (2024). Kulturno-mystetsyi proiekt yak yavysheche suchasnoyi kultury [Cultural and artistic project as a phenomenon of contemporary culture]. *Fine Art and Cultural Studies*, 1, 247–255. DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2024-1-31> [in Ukrainian].

12. Umanets, O. (2025). Sonosfera postsuchasnoi epokhy: vektory umasshtablennia [The sonosphere of the postmodern era: vectors of scaling]. *Kulturolohiia ta sotsialni komunikatsii: innovatsiini stratehii rozvytku: mater. mizhnar. nauk. konf. (20–21 lystop. 2025 r.) U 2 ch.Ch. 2*. Kharkiv: KhDAK. Pp. 152–153. [in Ukrainian].

13. Yaromchuk, V. (2016). Perspektyvy pobutuvannia akademichnoho vokalu na pochatku XXI stolittia [Prospects for the existence of academic singing at the beginning of the XXI century]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Serii: Mystetstvovnavstvo*, 2 (53). Pp. 164–169. [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 27.02.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 30.03.2023
Дата публікації (оприлюднення) статті: 22.04.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

